Donderdag 27 Juni 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4845

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Geen autonomie voor Triëst; Molotovs voorstel door anderen verworpen

Cadogan stelt veto-macht aan de kaak nadat Gromyko haar driemaal gebruikte.

GEEN OVEREENSTEMMING INZAKE TRIEST.

De kloof tussen Rusland en de Westelijke mogendheden is verbreed door de verwerping van twee Sovjet-voorstellen om Triëst te maken tot een autonoom district met nadruk op de Joegoslavische overheersing van de stad en het gebied van Venezia Giulia. Deze voorstellen werden door Molotov ingediend bij wijze van compromis en concessie, doch werden verworpen door de Verenigde Staten, Frankrijk en Groot Brittannië. Dit geschiedde op een speciale bijeenkomst, welke tot na middernacht duurde. Tevoren waren er twee nieuwe geschillen in de besprekingen naar voren gekomen: de quaestie van de vrijheid van de vaart op de Donau en Ruslands eis om een bevoorrechte positie in de Balkan door opneming van zekere bepalingen in de verdragen met de Balkanlanden.

Molotov bood zijn plannen aan met de verklaring, dat zij een tegemoetkoming betekenden, voortspruitende uit het verlangen om tot een vergelijk te komen, doch dat Rusland nooit zou instemmen met iets dat niet tegemoet zou komen aan Joegoslavië's eis voor souvereiniteit over Triëst.

Het ene plan wilde een Joegoslavischen Gouverneur en een Huis van Afgevaardigden dat door de bevolking gekozen werd, terwijl Joegoslavië de beheersing over de stad zou hebben onder het toezicht van de vier mogendheden. Het andere plan wilde een dubbel Gouverneurschap instellen met een Joegoslaaf en een Italiaan, die — naar Molotov hoopte — zouden samenwerken.

Molotov was zichtbaar teleurgesteld toen de plannen verworpen werden en toen Byrnes antwoordde, dat in plaats van de overwegingen met betrekking tot de ethnische grens, het vraagstuk aan de vredesconferentie van 21 landen ter beslissing moet worden voorgelegd. Molotov zeide, dat de conferentie erdoor ontwricht zou worden. De bijeenkomst, welke bijna drie uren duurde, eindigde zonder dat een besluit genomen werd. De Ministers zijn van plan om vanmiddag weer te vergaderen, teneinde het Roemeense vredesverdrag te overwegen. Er is geen aanwijzing wanneer de quaestie van Triëst weer zal worden aangevat (Parijs, (AP) 27.6).

RUSLAND PAST WEER VETO-MACHT TOE IN VEILIGHEIDSRAAD.

De afgevaardigden naar de Veiligheidsraad kwamen overeen na een verward en scherp debat, dat de Spaanse quaestie op de agenda blijft en de veto-macht een overweldigend wapen geworden is in hun besprekingen. Gromyko toonde aan dat elke quaestie welke voor de Raad komt, kan worden uitgeschakeld door de enkele stem van een der vijf vaste leden. Hij gebruikte de veto-macht driemaal gisteravond over de Brits-Australische voorstellen ten aanzien van de Spaanse quaestie. Na de langste en bitterste vergadering tot nu toe ging de Raad uiteen om 20 uur E.S.T.

Evatt wist het volgende te puren uit de verwarde situatie: 1) De Spaanse quaestie blijft onopgelost voor de Raad en kan ten allen tijde door een lid opnieuw worden opgerakeld. 2) De Raad blijft bij de veroordeling van het Franco-regime.

In een radio-toespraak tot het Britse Imperium gisteravond oefende Sir Alexander Cadogan critiek op de veto-macht en zeide, dat zij de Verenigde Naties zou drijven in een politiek van „alles of niets". De redevoering was vóór de bijeenkomst van gisteravond voorbereid (New York, (AP) 27.6).

BIDAULT VRAAGT OM VREDE.

President Bidault vroeg om een tijdelijke vrede tussen de politieke partijen terwijl de belangrijke internationale conferenties plaats vinden in Parijs en de nieuwe grondwet nog moet worden ontworpen. In een verklaring tot de nationale vergadering beperkte Bidault zich grotendeels tot binnenlandse aangelegenheden. Hij sprak kort over internationale onderwerpen en zeide: „Wij zijn van plan de buitenlandse politiek te richten naar de eisen van onze veiligheid en ons verlangen om alle sporen van agressieve elementen overal in de wereld weg te vagen".

„Wij zullen onze vriendschap en alliantie met de grote volken die onze bondgenoten waren in de oorlog en in de overwinning handhaven".

Bij de bespreking van het delicate onderwerp van de loonsverhogingen beloofde Bidault: „Onmiddellijk zullen maatregelen genomen worden om de toestand voor alle arbeiders met gezinnen te verbeteren terwijl voorlopige maatregelen zullen worden genomen ten aanzien van de minder begunstigde categorieën van arbeiders" (Parijs, (AP) 26.6).

BIDAULTS REGERING GOEDGEKEURD.

De Franse Constituante keurde met 517 tegen 4 stemmen formeel Bidaults nieuwe coalitie-regering goed (Parijs, (AP) 26.6).

NIEUW PLAN VOOR BRITS INDISCHE REGERING.

De Britse cabinetsmissie in New Delhi maakte bekend, dat het „de bedoeling van den onderkoning" is om een tijdelijke regering te vormen teneinde Brits Indië te besturen terwijl een nieuwe grondwet voor een onafhankelijk Brits Indië wordt ontworpen.

De tussentijdse regering zal bestaan uit Indische regeringsambtenaren en departementssecretarissen. De verklaring zeide, dat de cabinetsmissie Zaterdag uit Brits Indië vertrekt om verslag uit te brengen aan het Britse cabinet en het parlement (New Delhi, (AP) 26.6).

DE ITALIAANSE REPUBLIEK.

De Italiaanse Constituante juichte den nieuwen Voorzitter, den Socialist Giuseppe Saragat toe toen hij zijn stem voegde bij die, welke een eervolle vrede voor Italië eisten. Zelfs luider werd er gejuicht toen hij officieel de beslissing van het Hoge Gerechtshof bekend maakte, dat de republiek het heeft gewonnen van de monarchie in het plebisciet van 2 Juni.

Nadat de ovatie voor de republiek geluwd was schreeuwde een Communist: „Leve het Verenigde Staten van Europa!" Slechts een of twee afgevaardigden applaudiseerden (Rome, (AP) 26.6).

PLEBISCIET GAAT DOOR.

De Helleense Kamer van Afgevaardigden heeft na een stormachtige vergadering welke de gehele nacht duurde het wetsontwerp goedgekeurd om een plebisciet te doen houden over het herstel van de monarchie of de voortzetting van de republiek (Athene, (AP) 26.6).

POOLS CREDIET.

Het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken maakte bekend, dat het crediet van 50 millioen dollar ten bate van Polen hersteld is.

Het crediet was opgeheven sedert midden Mei omdat de Poolse regering de politieke en economische vereisten van de crediet-overeenkomst niet naleefde. Het Departement van Buitenlandse Zaken zeide, dat de Poolse regering bevredigende verzekeringen heeft gegeven ten aanzien van de censuur (Washington, (AP) 26.6).

WEER DE SPAANSE QUAESTIE.

De Veiligheidsraad der Verenigde Naties stemde met negen tegen twee over het Brits-Australische voorstel om de Spaanse quaestie op de agenda te houden „zonder vóóroordeel ten aanzien van de rechten der Algemene Vergadering" om het geval in September op te vatten. Rusland en Polen stemden tegen en Rusland beweerde, dat zijn stem bedoeld was als een veto.

Rusland en Polen waren het ermede eens, dat de quaestie op de agenda moest worden gehouden, doch dat de Brits-Australische compromis-voorstellen „te zwak zijn om te worden goedgekeurd". Gromyko zeide, dat de ernst van het geval niet blijkt uit de resolutie (New York, (AP) 26.6).

PRIVÉ - BIJEENKOMST.

Een Noordamerikaanse berichtgever zeide, dat Molotov Woensdagmiddag plotseling een privé-bijeenkomst der Ministers samenriep om de Italiaanse vraagstukken te bespreken. Blijkbaar zou het over Triëst gaan.

Des morgens wijdden de Ministers aandacht aan de voorgenomen verdragen met de Balkanlanden. De voornaamste punten die — voor zover bekend — moeilijkheden opleverden betroffen de Donau-vaart en de Noordamerikaanse eisen om gelijke handelsrechten in de Balkan (Parijs, (AP) 26.6).

LEOPOLD WORDT ONDERZOCHT.

Koning Leopold van België heeft het goedgevonden om zijn gedragingen tijdens de oorlog te onderwerpen aan een onderzoek van een niet-parlementaire commissie. De instemming des konings werd bekend gemaakt in een brief, welke door zijn privé-secretaris Jacques Pirenne gezonden werd aan de Voorzitters van de Senaat en de Kamer van Afgevaardigden. De brief herinnert eraan dat op 22 Mei de twee Voorzitters de goedkeuring van den koning vroegen voor een commissie, samengesteld uit vooraanstaande rechters, hoogleraren en advocaten, teneinde de documenten te verzamelen welke verband houden met het gedrag van den koning tijdens de oorlog (Brussel, (AP) 26.6).

PISJEVARI ONTSPRONG DE DANS.

Een diplomatieke berichtgever te Teheran zeide, dat ontevreden communistische extremisten de vorige week poogden om den Azerbeidsjaansen leider Jafar Pisjevari te vergiftigen. Dertig van de samenzweerders zijn gevangen gezet, doch de belangrijkste figuren, waarvan sommigen grote rollen gespeeld hebben in Azerbeidsjan sedert de provincie haar autonomie afkondigde tijdens de Sovjet-bezetting, zijn niet gearresteerd. Men zeide ook, dat Zondag laatstleden op den Britsen Consul Generaal te Tebris geschoten werd door communistische extremisten. De toestand in Tebris zou gespannen zijn (Teheran, (AP) 26.6).

PERON HOUDT EEN TOESPRAAK.

Juan Domingo Peron gaf in een toespraak tot het Argentijnse Congres te kennen, dat hij verwachtte, dat het Handvest der Verenigde Naites zou worden bekrachtigd. Ook zeide hij tot de arbeiders, dat stakingen thans onnodig zijn. Hij beloofde voorts de omvang van het leger te zullen verminderen (Buenos Aires, (AP) 26.6).

CHILI'S PRESIDENT OVERLEDEN.

Juan Antonio Rios, de President van Chili, is in de vroege morgen op 58-jarige leeftijd overleden. De President trok zich ongeveer een half jaar geleden terug uit de actieve leiding van het land om herstel te zoeken. Hij bleek inwendig kanker te hebben (Santiago, (AP) 27.6).

MATSUOKA OVERLEDEN.

Yosuke Matsuoka, de gewezen Japanse Minister van Buitenlandse Zaken, die Japan formeel verbond met de As, is overleden. Matsuoka besefte dat zijn dood nabij was en zeide tot zijn oudsten zoon Kenitsjiro, dat hij het betreurde, dat hij zich niet meer kon verdedigen voor de oorlogsrechtbank, omdat hij vele dingen te zeggen had — een verdediging die waarschijnlijk nooit volledig gegeven zal worden. De beschuldigingen tegen hem werden officieel ingetrokken na zijn dood, welke het gevolg was van tuberculosis (Tokio, (AP) 27.6).

OM HET CABINET.

Volgens „Trouw" zal Mr. Eelco N. van Kleffens Buitenlandse Zaken krijgen, terwijl Jhr. Mr. A. W. L. Tjarda Starkenborgh Stachouwer Van Kleffens' plaats in de Veiligheidsraad zou overnemen.

Van Kleffens wilde na terugkeer in New York geen verklaring afleggen.

ARABIEREN NAAR HET VATICAAN.

Binnenkort wordt in Vaticaanstad een delegatie uit Arabië verwacht. Van deze delegatie zullen deel uitmaken twee Muzelmannen, leden van de Opperste Raad, voorts drie christenen, die zitting hebben in het Hoge Arabische Comité.

SJAHRIR NAAR DOKJA.

Zaterdag a.s. zal Soetan Sjahrir naar Djokjakarta gaan om met zijn cabinet te spreken, te confereren met „President" Soekarno en „Vice-president" Mohammed Hatta.

STEENBERGHE ONDERSCHEIDEN.

Dr. Maximiliaan P. L. Steenberghe is onderscheiden als Groot-Officier in de Orde van Oranje Nassau.

MOERDIJKBRUG BIJNA GEREED.

Voor 1 September hoopt men de Moerdijkbrug weer klaar te hebben.

NEDERLANDERS NAAR ZUID-AFRIKA.

Veldmaarschalk Jan C. Smuts, premier van Zuid-Afrika, deelde aan Dr. H. D. van Broekhuyzen, den voormaligen Zuidafrikaansen gezant te 's-Gravenhage mede, dat hij bekend zal maken dat de Nederlanders welkom zijn in Zuid-Afrika als inwijkelingen.

USA-OORLOGSSCHIP IN ROTTERDAM.

De Noordamerikaanse torpedobootjager Houston bracht deze dagen een bezoek aan Rotterdam.

GREENWICH GAAT WEG.

Het beroemde Koninklijke Observatorium van Greenwich zal ergens anders worden gevestigd, zo deelde de Engelse Admiraliteit onlangs mede. Door de enorme uitbreiding van de Londense voorsteden is de atmosfeer boven dat gebied zo onzuiver (en des nachts zo ondoorzichtig) geworden, dat de meteorologische en astronomische waarnemingen onvoldoende werden. — Het Observatorium was gebouwd door den beroemden meester Chrispopher Wren in 1675, en was sedert dat jaar in gebruik. Het zal thans worden overgebracht naar het slot Hurstmonceux in Sussex, daterend van 1446. Aan de „Eerste meridiaan van Greenwich" zal echter door deze ingrijpende verhuizing niet getornd worden.

het nieuws van vandaag

Autonomie is in de mode. En Viacheslav Mihailovitsj Molotov is er een warm voorstander van...... mits Rusland er munt uit kan slaan. Na wat telefoontjes uit Moskou en geheime conferenties met Byrnes kwam hij met zijn voorstel op de proppen. Het was een tegemoetkoming van de zijde der Sovjet Unie, een concessie, zeide hij. Laten we Triëst autonoom maken, maar Joegoslavië moet er de beheersing over krijgen. Of — en hier bleek dat Dokter Maals voorschrift in Moskou moet zijn doorgedrongen — laten we twee Gouverneurs aanstellen in Triest, maar toch moet Joegoslavië de zeg hebben.

Byrnes keek Bevin aan, Bevin keek Bidault aan en Bidault keek Byrnes weer aan. Toen knikten alle drie van neen. Zij begrepen wat het zou betekenen. Het zou betekenen dat Rusland uiteindelijk de macht zou krijgen over Triëst en daar voelen noch de Noordamerikaanse, noch de Britse, noch de Franse, noch de Italiaanse regeringen voor. En daarom gaf het niets hoe Molotov ook pleitte en tenslotte verwijfeld uitriep, dat Rusland nooit zijn toestemming zou geven aan enige beslissing welke niet voldoet aan het grote verlangen van Joegoslavië om de souvereiniteit over Triëst te krijgen. Byrnes poogde nog om het geval naar de algemene vredesconferentie, die eigenlijk nog helemaal in de lucht hangt, te verwijzen, maar Molotov voorspelde al dat deze erdoor ontwricht zou worden. Dat spreekt natuurlijk, als Rusland op zijn stuk blijft staan.

Men zit ermee, dat de grote mogendheden ooit begonnen elkaar veto-macht toe te kennen. Gisteravond heeft Ruslands Gromyko zijn veto-macht driemaal achtereen (wat een krachtpatser!) toegepast in de Veiligheidsraad ten aanzien van de Spaanse quaestie. Engelands Cadogan die later op de avond voor de radio kwam, stelde het veto-gedoe dan ook aan de kaak, hoewel men zegt, dat hij de toespraak reeds eerder op schrift had. Terecht wees hij erop, dat men zo het werk van de Verenigde Naties ten zeerste belemmert. Het is alles of niets.

Ook in de Atomaire Commissie zit men met de veto-quaestie opgescheept. Er schijnen daar geen vaste regels over te bestaan omdat de Bom op Hirosjima geworpen werd nadat het Handvest in San Francisco was samengesteld en toen dus geen Atomaire Commissie voorzien werd. Natuurlijk wil Rusland ook in deze commissie veto-macht, hoewel de andere leden ertegen zijn. Met dat al is het duidelijk, dat de toestand zo niet veel langer kan duren. De kloof tussen Rusland en de Westelijke democratieën wordt steeds breder.

De Petitie.

Als volgt luidt de petitie welke de autonomie-commissie Dinsdagmiddag heeft aangeboden aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden:

„De Staten van Curaçao, vertegenwoordigende de bevolking van Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, St. Eustatius en St. Maarten (N.G.), geven met de meest verschuldigde eerbied te kennen:

— dat zij met grote blijdschap kennis genomen hebben van de rede door Uwe Majesteit gehouden op 6 December 1942, waarin het Haar behaagd heeft aan de volken van het Koninkrijk een Rijksconferentie in het uitzicht te stellen, waarin op voet van gelijkheid overlegd zal worden over en in verband met de veranderde omstandigheden passende bouw van het Koninkrijk en zijn delen;

— dat zij Uwer Majesteit inderdijd eerbiedig verzekerd hebben, dat Curaçao, met verantwoordelijkheidsgevoel en offerbereidheid bezield, zijn aandeel zal bijdragen tot de overwinning en de herrijzenis van het Rijk, waarna dit Staatsdeel [hiermede bedoelt de Commissie ons Gebiedsdeel] met trots zijn plaats als gelijkgerechtigd deel van het bevrijde Nederlandse Rijk zal innemen en met alle middelen zal helpen bevorderen, dat onder Uwer Majesteits leiding het Rijk zijn rechtmatige plaats krijge in de nieuwe wereldorde, die na de overwinning zal worden opgebouwd;

— dat zij met belangstelling kennis hebben genomen van de verklaringen van Uwer Majesteits Regering sindsdien afgelegd en in het bizonder van de Regeringsverklaring van 10 Februari 1946, waarin wordt verklaard, dat de Nederlandse Regering ervan overtuigd is, dat de werkelijke belangen van het land zelf en van de verschillende bevolkingsgroepen het beste gewaarborgd worden door de vrijwillige voortzetting van wat in de woorden van Uwe Majesteit is vastgelegd: „Een Koninkrijk waarin Nederland, Indonesië, Suriname en Curaçao volledige zelfbeschikking en vrijheid bezitten wat betreft hun binnenlandse aangelegenheden, maar bereid zijn tot wederzijdse bijstand";

— dat de Staten thans met bezorgdheid vervuld zijn over de toestand van het Koninkrijk, van hetwelk Curaçao een integrerend deel uitmaakt;

— dat de algemene ontevredenheid over het bestuursstelsel in Curaçao ingrijpende veranderingen, in afwachting van de definitieve constructie van het Koninkrijk, uiterst urgent maakt;

— dat het Bestuur van Curaçao, berustend op verouderde koloniale beginselen, nog heden autocratisch is en derhalve een democratische structuur onmogelijk maakt;

— dat de Staten in hun telegram dd. 9 November 1945 zich tot Uwe Majesteit wendden om te kennen gevende, dat het bestuursstelsel van Curaçao zodanig verouderd is, dat het niet meer past in de moderne staatkundige opvattingen, waardoor het volkomen ongeschikt is voor de hedige Curaçaose staathuishouding en zelfs van di vaard, dat het nergens meer zou worden aanvaard;

— dat de Staatsregeling, waarop strijd is met de rechtsovertuiging der Curaçaose bevolking en geen rekening houdt met het gerechtvaardigde verlangen der bevolking naar een gekozen, ware volksvertegenwoordiging en ook de voor een democratisch beleid der regering noodzakelijke verantwoordelijkheid van bestuurders tegenover de bevolking en de financiële autonomie van Curaçao afbreuk te doen niettegenstaande het financieel vermogen van Curaçao zijn eigen huishouding te voeren en daarbij zelfs bedragen te verstrekken voor de oorlogvoering en de wederopbouw van Nederland;

— dat de Nederlandse Regering niet bekend is met Curaçaose toestanden en veelal eenzijdig wordt ingelicht;

— dat de Staten een commissie hebben benoemd, bestaande uit de Heren Dr. M. F. da Costa Gomez, E. Jonckheer, F. J. Q. Kwartsz, W. R. Plantz en L. D. Gerharts, Statenleden; benevens de Heer C. A. Eman, landraad van Aruba, en deze hebben opgedragen Uwer Majesteit eerbiedigst te verzoeken, dat het Haar moge behagen het daarheen te leiden;

— dat de commissie met Uwer Majesteits Regering in overleg treedt omtrent de wijze, waarop aan Curaçao een dergelijk zelfbestuur verleend zal worden, dat het als een gelijkgerechtigd deel van het Koninkrijk kan worden beschouwd;

— dat, hangende de besprekingen, in de Curaçaose Staatsregeling in de in een afzonderlijk memorandum aan te bieden wijzigingen worden opgenomen, opdat zonder tijdverlies aan het huidig bestuur in Curaçao een einde worde gemaakt en tevens, dat op voordracht van de Staten Curaçaose adviseurs bij de Nederlandse Regering worden benoemd, aangezien zij de overtuiging hebben, dat een nauwer cultureel en economisch contact tussen Nederland en Curaçao wenselijk is;

— dat voor de commissie ter herziening van de Grondwet Curaçaose afgevaardigden worden uitgenodigd;

— dat de Staten van Curaçao, innig overtuigd, dat de gebleken bereidwilligheid van Curaçao met Nederland samen te werken, zal leiden tot versteviging van de band tussen de delen van het Koninkrijk bij de vorming van een gemenebest van Nederlandse volken op grondslag van gelijkheid en gelijkgerechtigheid. Uwer Majesteit eerbiedigst danken voor Hoogstderzelver bereidwilligheid een commissie uit de Staten van Curaçao te hebben willen ontvangen onder betuiging van hun aanhankelijkheid aan het doorluchtig Huis van Oranje.

't Welk doende enz.

GEHEIME VERGADERING.

Der traditie getrouw zal de Derde Vaste Commissie der Staten vanavond in het geheim bijeenkomen om een routine-agenda af te werken. Ter behandeling is o.a. iets over de rechtspraak enz. Er gaan geruchten, dat door enkele statenleden tevens de uitspraken van de Autonomie-commissie ter tafel zullen worden gebracht. Hier wreekt zich weer de geheimhouding der Staten, die bij deze Commissievergaderingen geen publiek toelaten.

Een ander voorbeeld van de geheimzinnigheid: vanmorgen werd de Petitie, welke de autonomie-commissie aan de Koningin aanbood voor publicatie vrijgegeven, maar het Memorandum, waar de scherpe puntjes in zitten, niet.

Het Oppertunisme van de „Londense Heren"

Een merkwaardig licht op de atmosfeer van de Londense regeringsmensen treedt naar voren in een stuk van J. Henk Boas in de Knickerbocker van 3 Juni jl. Voor wie nog niet beter wist blijkt eruit dat onze staatslieden — evenals andere natuurlijk — opportunisten van het zuiverste water zijn. Zulke heren vinden Boas een „lastig" mens, een uitdrukking die we wel kennen. Principiële mensen zijn altijd lastig voor politici. Boas schrijft over het officiële defaitisme, dat niet alleen op rekening van De Geer mag worden geschoven. Hij vervolgt:

„Ik wil mij thans beperken tot Radio-Oranje. De dagelijkse leiding berustte in het eerste jaar bij een afdeling van de Voorlichtingsdienst: de politieke leiding, zoals vanzelf spreekt, bij de Regering, die haar liet oefenen door een Commissie van drie Ministers. Konden deze het over een script niet eens worden, dan werd het voorgelegd aan de Ministerraad. Bovendien was er een Commissie van ongeveer acht personen (ambtenaren van de Voorlichtingsdienst en enkele journalisten) onder voorzitterschap van Prof. Gerbrandy ingesteld, die ongeveer twee maal per maand vergaderde en de programs en het algemeen beleid vaststelde.

In Augustus 1940 verzocht Radio-Oranje, waarmede ik sinds de oprichting geen enkele betrekking onderhouden had, mij dringend nu en dan een bijdrage voor de uitzendingen te willen leveren. Ik stelde een script op, dat om zijn militante toon en geest met grote instemming door de afdeling „Radio-Oranje" van de Voorlichtingsdienst ontvangen werd. Het zou op een bepaalde datum in de eerste helft van September uitgezonden worden.

De uitzending bleef evenwel achterwege, en de Voorlichtingsdienst deelde mij mede, dat enige Ministers bezwaar tegen het script gemaakt hadden omdat het te scherp anti-Duits was. Zij zouden het evenwel kunnen accepteren indien ik het verzachtte. Toen ik dit weigerde, werd mij verzocht er met Prof. Gerbrandy over te spreken. (Deze was toen nog Minister van Justitie.) Ik ontmoette den minister in een der gangen van Stratton House, en vroeg hem welke bezwaren er eigenlijk tegen mijn script waren. Hij antwoordde:

„Het is te fel tegen Duitsland gericht. Het moet meer tegen de Nazies gaan."

Ik zeide enigszins opvliegend: „Voeren wij nu oorlog tegen die verwenste Duitsers of niet?"

Prof. Gerbrandy antwoordde: „O, ik ben het helemaal met u eens. Maar ik heb rekening te houden met mijn collega's. Ik zou dat script van u zo graag voor onze uitzendingen hebben. Kunt u het niet verzachten in die geest dat het meer tegen de Nazis dan tegen de Duitsers gericht is?"

Ik zeide hiertoe niet bereid te zijn, en wees erop dat het stuk hiervoor bovendien volkomen ongeschikt was. De Minister, die weinig tijd had, stelde voor, dat ik de zaak nog eens overwegen zou. Een paar dagen later vernam ik van de Voorlichtingsdienst, dat Prof. Gerbrandy het script opnieuw vruchteloos bij zijn collega's bepleit had.

Kort daarop hield het Weekblad „Vrij Nederland" een receptie in de Dorchester. Zij werd bijgewoond door Jhr. De Geer en de meeste Nederlandse Ministers. Prof. Gerbrandy nam mij apart en begon opnieuw over het script te spreken. Weldra voegde zich een vertrouwd medewerker van den minister bij ons, dien ik Dr. X zal noemen, maar wiens naam ik aan de Redactie heb medegedeeld. Toen ik opnieuw weigerde enige verzachting in het script aan te brengen, stelde Prof. Gerbrandy voor, dat Dr. X zou pogen het zodanig te wijzigen dat het genade zou vinden in de ogen der Ministers, en tevens door mij aanvaard zou kunnen worden. Ik zeide dit voorstel niet te willen verwerpen, maar voegde eraan toe mij in geen geval met enige „verzachting" te zullen verenigen.

Een paar dagen later was Jhr. De Geer afgetreden, en door Prof. Gerbrandy vervangen. Spoedig daarop zocht ik Dr. X op, en hij toonde mij het door hem gewijzigde script. Ik was zeer gebelgd over de wijze, waarop hij te werk was gegaan en in de loop van een nogal felle discussie zeide hij: „Ge moet eraan denken dat wij later weer met de Moffen moeten opschieten."

Ik wist, dat dit onmogelijk zijn persoonlijke mening kon zijn. „Zegt ge dit als ambtenaar of als fatsoenlijk man?" vroeg ik driftig.

„Hier (n.l. op zijn bureau) spreek ik altijd als ambtenaar," antwoordde Dr. X.

„En ik spreek altijd en overal als fatsoenlijk man," riep ik uit.

Hij voldeed niet aan mijn verlangen mij het door hem gewijzigde script terug te geven, en ofschoon ik besefte dat Dr. X allerminst zijn persoonlijke mening, doch het ministeriële standpunt verkondigd had, liep ik woedend de kamer uit. Dit ministeriële standpunt was dus, enige weken na het aftreden van Jhr. De Geer: „Je moet eraan denken, dat wij later weer met de Moffen moeten opschieten"

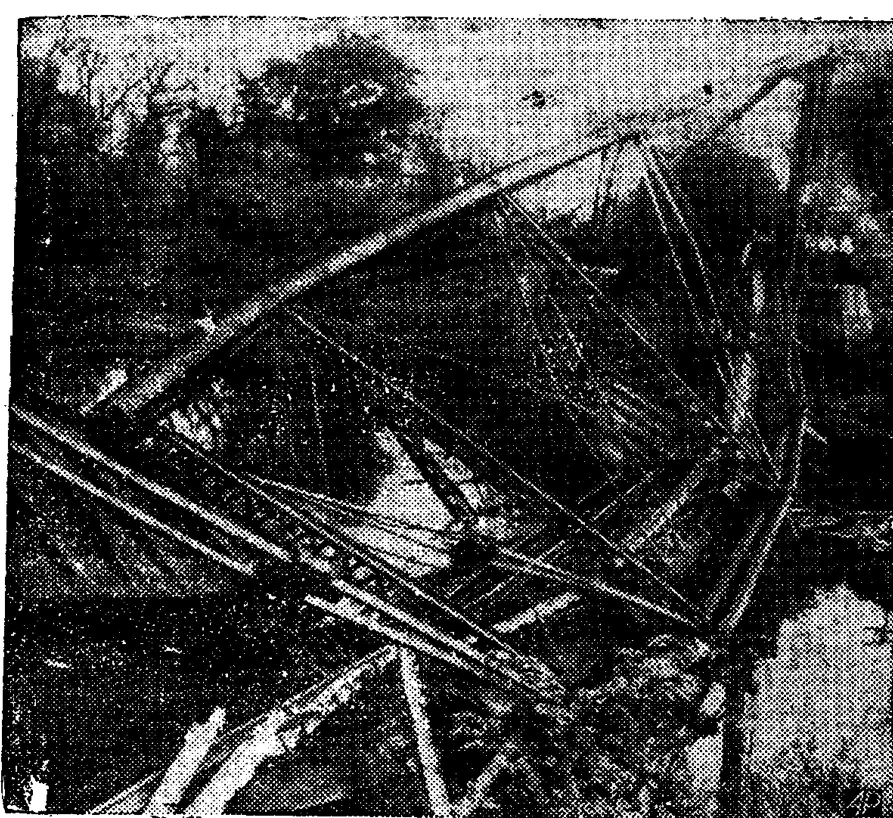
Het was een standpunt dat niet gedeeld werd door Dr. X en ook niet door prof. Gerbrandy persoonlijk. Maar het was een ministerieel standpunt, dat na het aftreden van Jhr. De Geer het werk van de Voorlichtingsdienst en dus ook van Radio-Oranje, lange tijd bleef beïnvloeden.

Gedurende de eerste maanden werd dit werk er evenwel niet door beïnvloed doch beheerst, zeer tegen de zin van Prof. Gerbrandy die echter, gelijk ook uit bovenstaand relaas blijkt, niet bij machte was die invloeden te fnuiken, ook nadat hij Jhr. De Geer als hoofd der Regering opgevolgd was.

Zelfs in een veel latere periode van de oorlog, toen ook de wankelmoedigsten er niet langer aan konden twijfelen dat Duitsland ten slotte verslagen zou worden, konden nog herhaaldelijk temperende invloeden op het werk van de Voorlichtingsdienst waargenomen worden, maar deze waren in ieder geval sinds 1942 toe te schrijven aan geheel andere overwegingen dan dat een wellicht onoverwinnelijk Duitsland moest worden ontzien. De voornaamste, die trouwens ook reeds in de tijd van Jhr. De Geer een rol speelde, sproot voort uit de vrees, dat de politiek van morele neutraliteit, met zo grote halsstarrigheid gevolgd tot 10 Mei 1940, in opspraak zou worden gebracht, indien een Voorlichtingsinstantie gelijk Radio-Oranje een actie voerde op bredere grondslag dan die van de „neutraliteits-schennis" en haar bloedige en barbaarse consequenties voor ons land. Ofschoon hierbij geen enkel nationaal belang betrokken was, moest voorkomen worden dat diegenen die de morele neutraliteit op 10 Mei 1940 principieel verdedigd hadden, de indruk maakten van door de feiten en gebeurtenissen in het ongelijk gesteld te zijn.

In dit eveneens hoogst belangrijke aspect wil ik thans evenwel niet nader treden. Ik beperk mij tot het ene punt, door de Knickerbocker te berde gebracht.

Ik moge hieraan toevoegen, dat de samenvattingen van gesprekken en de aanhalingen daaruit ontleend zijn aan aantekeningen, gemaakt onmiddellijk nadat die gesprekken hadden plaatsgehad.

Het verwrongen wrak van een spoorbrug ligt in de Little Beaver river nabij New Galilee, Pennsylvania, na omlaag te zijn gestort met drie geladen kolenwagens.

SPORT

HET TOURNOOI VAN WIMBLEDON.

In de tweede ronde heren enkel van het tennistournooi te Wimbledon versloeg Budge Patty van de Verenigde Staten J. Thomas van Frankrijk met 4—6, 6—3, 6—2, 6—2. Geoff Brown van Australië versloeg H. Marriner van Groot Britannië met 6—0, 6—0, 6—1.

Francisco Segura van Ecuador versloeg J. S. Comery van Groot Britannië op zijn gemak met 6—1, 6—1, 6—1. Yvon Petra van Frankrijk versloeg J. Pallada van Joegoslavië met 9—7, 6—4, 6—0. A. C. van Swol van Nederland versloeg Jack Harper van Australië met 4—6, 8—6, 7—5, 6—3.

Don Butler van Groot Britannië versloeg Frank Mehner van de Verenigde Staten met 6—4, 4—6, 6—4, 4—6, 6—4. Dinny Pails van Australië versloeg H. Wilton van Nederland met 6—0, 6—4, 6—1. Jack Kramer van de Verenigde Staten versloeg E. R. McEvoy van Groot Britannia met 6—1, 6—1, 6—0.

Torsten Johannson van Zweden versloeg G. S. W. Fitt van Groot Britannië met 6—3, 6—4, 3—6, 6—3. Budge Patty van de Verenigde Staten versloeg H. Bolelli van Frankrijk met 6—3, 8—6, 9—7. Pierre Pelizza van Frankrijk versloeg Harry Hopman met 4—6, 4—6, 6—3, 6—4, 6—1.

Lennart Bergelin van Zweden versloeg M. E. Lucking van Groot Britannië met 6—0, 6—0, 6—0. Enrique Morea van Argentinië versloeg J. Spitzer van Zwitserland met 6—2, 6—1, 6—2. F. Vrba van Tsjechoslowakije versloeg Enrique Buse van Peru met 4—6, 6—3, 6—3.

Bill Robertson van Hollywood versloeg Cyril Kemp van Ierland met 4—6, 8—6, 6—4, 4—6, 6—0. E. Wittman van Polen versloeg Stanley Drobac van de Verenigde Staten met 6—2, 6—1, 6—3.

In de wedstrijden dames enkel versloeg Dorothy Bundy van de Verenigde Staten mevrouw Betty Passingham van Groot Britannië met 6—4, 6—1. Doris Hart van de Verenigde Staten versloeg Joan Ingram van Groot Britannië met 6—0, 6—1.

Kay Winthrop van de Verenigde Staten versloeg mevrouw G. Blaisse van Nederland met 2—6, 6—0, 6—1. Pat Canning Todd van de Verenigde Staten versloeg mevrouw E. Haylock van Groot Britannië met 6—1, 6—0. Betty Nuthall van Groot Britannië versloeg mevrouw D. L. Coutts van Groot Britannië met 6—0, 6—4. Louise Brough van de Verenigde Staten versloeg mevrouw M. Landry van Frankrijk met 6—2, 6—1.

Mevrouw Kay Stammers Menzies van Groot Britannië versloeg mevrouw E. S. Law van Groot Britannië met 6—3, 6—1.

In de eerste ronde gemengd dubbel versloegen Jack Harper van Australië en mevrouw M. Halbord van Groot Britannië J. Drobny en mevrouw Straubeova van Tsjechoslowakije met 6—2, 6—2. C. Grandet van Frankrijk en mejuffrouw Van der Wal van Nederland versloegen Peter Hare van Groot Britannië en mejuffrouw Kay Winthrop van de Verenigde Staten met 6—4, 6—3 (Wimbledon, (AP) 26.6).

ZWEMTOURNOOI IN UTRECHT.

Zaterdag 29 Juni zal er een zwemtournooi in Utrecht worden gehouden, waaraan o.a. deelnemen de Verenigde Staten, Denemarken, Frankrijk, Zweden en Nederland.

ONS KONINKRIJK

K.L.M. VLIEGT STRAKS TUSSEN DE WERELDDELEN.

Paraat voor de concurrentie.

De technische vooruitgang, welke de luchtvaart tijdens de oorlog doormaakte, doet met reden veronderstellen, dat deze vorm van verkeer in de naaste toekomst een belangrijke bron van welvaart zal worden. Het feit, dat de K.L.M. — welke nimmer een speculatieve politiek volgde — haar inkomsten voor 1946 begroot op ongeveer 60 millioen gulden (dat is vijf maal zoveel als in 1939) zegt hier genoeg. En de praestaties, welke de K.L.M. na de bevrijding leverden, doen verwachten, dat de voorwaarden zijn geschapen om te bereiken, dat binnenkort onder Nederlandse vlag een luchtnet tot stand zal komen, hetwelk het voor-oorlogse in omvang en uitrusting verre overtreft.

Dit zal ook nodig zijn, wil het vervoer van goederen en passagiers niet geheel in handen komen van buitenlandse concurrenten.

Wel berooid kwam de Nederlandse luchtvaart uit de oorlog. Vrijwel al het materieel was vernield en geroofd, de vliegvelden stukgebombardeerd. Dank zij hulp van Amerika en Engeland konden echter veel nieuwe machines worden aangeschaft. Vervolgens achtte de regering het nodig om, met het oog op de concurrentie, de rijksluchtvaartdienst te reorganiseren en uit te breiden. Gezien het feit, dat een volledige bezetting in 1946 niet kan worden bereikt, is het aanvankelijk geraamde bedrag der kosten van deze reorganisatie (bijna negenhonderd duizend gulden) teruggebracht tot een begrotingspost van ƒ 746.000.

Atlantische diensten.

Om nu enkele concrete plannen te releveren: in het midden van dit jaar stelde de K.L.M. een dienst Amsterdam-New York in en kort daarop een verbinding tussen Amsterdam en Curaçao.

Voor de diensten in Europa moet gerekend op een viermaal grotere omzet dan die van voor de oorlog. Ten einde tegenvallers in het bedrijf te kunnen opvangen trekt de rijksbegroting een algemeen subsidie uit van ruim anderhalf millioen gulden, terwijl de KLM een bizondere subsidie krijgt van ƒ 175.000. Dit bedrag contrasteert wel sterk met dat krijgt van ƒ 175.00. Dit bedrag contrasteert wel sterk met dat van de algemene subsidie en valt wel geheel in het niet bij een geraamde ƒ 60 millioen inkomsten. Verwacht wordt echter, dat de gestelde doelen zullen worden bereikt. Dan zal de grondslag zijn gelegd voor een Nederlands luchtverkeer, dat zijn werkzaamheid tussen de werelddelen met kracht en energie volbrengt.

VOOR FRIESLANDS BEKERING.

„Dit moet u interesseren" staat op een kleine folder, die verspreid wordt door de Friezenbekering, de kleine, dappere en nog veel te weinig bekende actie van enkele paters Franciscanen, die in een der meest ontkerstende landstreken van Noord-Nederland zijn gaan wonen om het Christendom aan Friesland terug te brengen. Wist u dat bij de laatste volkstelling meer dan 25% van de bevolking van Friesland opgaf, tot geen enkel kerkgenootschap te behoren? Dat er eens meer dan 350 parochies waren, en thans nog slechts 30? Dat van de 400.000 inwoners geen 8% meer katholiek is? Dat er hele landstreken zijn waar de kinderen nooit van Christus horen?

Sedert enkele jaren werken een paar Franciscanen in de streek van Drachten (waar in een omtrek van 25 kilometer geen kerk is!) en in de Noordwestelijke uithoek, in Sint Jacobi-parochie (waar twee priesters en een leek in letterlijke zin „het geloof prediken"). — Men kan over hun ervaringen en avonturen hier in ons eigen missie-land een interessant boekje lezen, dat gratis aangevraagd kan worden bij de Franciscaner-paters te Drachten.

2 MINUTEN STILTE.

Zaterdag werd hier het Herdenkingsfeest der Bevrijding gevierd. 's Morgens vond eerst een kranslegging plaats door de Binnenlandse Strijdkrachten van Vriezenveen op de graven van hun gevallen makkers Derk Webbink, J. van Putten en J. Schippers. De clou van de middag was de varkensvangst. De vangers waren geblinddoekt, en de staart en oren van het varken waren met vet ingesmeerd. Deze vangpartij werd een succes, er is heel wat gelachen.

(„Vriezenveense courant").

LETTERKUNDIG JAARBOEK.

Er komt een letterkundig jaarboek, „Het jaarboek 1946" — met onuitgegeven werk van 130 auteurs — staat onder redactie van J. C. Bloem, Clara Eggink, Ed. Hoornik, C. J. Kelk, Adriaan Morriën.

VERLOOFD
ADA L. RAVEN
EN
EDWARD DE HASETH.
ARUBA 27 JUNI 1946.

Bekendmaking.

Het wnd. Hoofd van het Departement Sociale en Economische Zaken maakt hierbij het volgende bekend:

I. Vanaf 1 Juli a.s. zullen alle bedrijven krachtens de Ongevallenregeling uitkeeringsplichtig zijn. Vanaf dien datum moeten alle werkgevers hun bedrijf verzekerd hebben.

Verzekering kan geschieden bij de navolgende maatschappijen:

1. N. V. Fatum, Ongevallenverzekeringsmaatschappij der Nederlanden van 1845.
2. Compania Cubana de Fianza, p/a Maduro & Curiel's Bank.

II. Alle arbeiders, behalve schepelingen zullen per 1 Juli a.s. onder de Ziekteregeling vallen; eveneens arbeiders in dienst van particulieren (behalve huispersoneel). Het risico, verbonden aan het recht van den arbeider op vrije geneeskundige behandeling en verpleging, alsmede op ziekengeld, moet verzekerd worden bij het Gouvernement van Curacao.

III. De administratie, verbonden aan laatstgenoemde verzekering wordt namens het Gouvernement verricht door de N. V. Fatum. Voor aangelegenheden, deze verzekering betreffende wende men zich tot genoemde maatschappij Windstr. No. 7 a. Curacao. Telefoon 1166.

Het Hoofd voornoemd.

DE HEER EN MEVROUW
John C. Vinck
geven hierbij kennis, dat de voltrekking van het voorgenomen huwelijk van hun zoon
William Robert
met Mejuffrouw
Delia Maria Penso
zal plaats vinden op DONDERDAG, 27 Juni 1946.

DE HEER EN MEVROUW
Christiaan J. Penso
geven hierbij kennis, dat de voltrekking van het voorgenomen huwelijk van hun dochter
Delia Maria
met den heer
William Robert Vinck
zal plaats vinden op DONDERDAG, 27 Juni 1946.

Huwelijksinzegening in de H. Familie Kerk om 8 uur p.m.
Receptie 8 — 10 uur p.m. Adres: Janwe 9.

3—3

Overval op het Rotterdamse Hoofdbureau van Politie.

46 Gevangen aan de Duitse greep ontworsteld

Kras voorbeeld van het optreden der K.P. in bezet Nederland.

door

F. J. DE FRAITURE.

Nijmegen.

Op 24 October 1944 werden de vroege morgen te Rotterdam voor een sigarenwinkel op hoek Middellandstraat en Middellandplein drie mannen doodgeschoten door de S.D., die tevens een drietal huizen in brand stak en nabij de tunnel een hevig vuurgevecht leverde met de K.P. (Knokploeg der illegaliteit). Bij dit vuurgevecht werd een K.P.-er ter plaatse doodgeschoten; twee van zijn collega's vielen levend in handen van de S.D., die hen dezelfde avond nog op de Coolsingel fusilleerde; aan Duitse zijde viel een S.D.-officier.

Dit is een der veel voorkomende gebeurtenissen tijdens het laatste jaar der Duitse bezetting in Nederland. Slechts enkele ingewijden kenden de achtergrond van zulke sensationele gebeurtenissen; het grote publiek vernam steeds met een zeker angstgevoel, omdat men nooit wist welke represaille-maatregelen de Duitsers weer zouden toepassen, maar tussen gnuifde ieder, wanneer er weer een of andere opzet der K.P. gelukt was.

Het weekblad van de Stichting L.O. en L.K.P. (Landelijke Organisatie voor hulp aan onderduikers en Landelijke Knokploegen) „De Zwerver", onthult nu wat voor en na de hierboven omschreven schietpartij te Rotterdam zich achter de schermen afspeelde. Enkele S.D.-ers hadden hun hulp aangeboden aan de K.P. voor een overval op de S.D., omdat zij op deze wijze hun hoofd na de oorlog wilden redden. Deze overval ging echter niet door, doch wel zouden genoemde S.D.-ers op de bewuste morgen van 24 October belangrijke documenten, die bestemd waren voor Berlijn, vergeven aan de K.P. Een van de S.D.-ers evenwel werd bang voor de gevolgen en verried het plan met het gevolg, dat de S.D., versterkt met Grüne Polizei en Landwacht, de K.P.-ers overviel, met het vorengemelde resultaat. De K.P. liet zich door deze tegenvaller echter niet uit het veld slaan, temeer omdat twee dagen tevoren een belangrijke figuur uit de landelijke organisatie der K.P. was gearresteerd en opgesloten was in het hoofdbureau van Politie te Rotterdam.

Toen die avond om 19 uur in de gevangenis-afdeling van dit hoofdbureau de wacht werd afgelost, bevond zich in de woning van den concierge, die binnendoor toegang gaf tot de gang van de derde verdieping der gevangenis-afdeling, een twintigtal K.P.-ers. Terwijl koeriersters bezig waren de voornaamste beslissingen weg te slepen van den concierge, die met zijn gezin zou onderduiken, zodra de K.P.-ers aan het werk gingen, waren enkele K.P.-ers bezig zich te verkleden als SS-lieden; een ander verkleedde zich als wachtmeester der Staatspolitie; weer anderen keken hun wapens na, die bestonden uit sten-guns, revolvers en handgranaten.

Om vijf minuten over zeven begon het spel. De als wachtmeester der Staatspolitie verklede K.P.-er belde den hoofdbewaker van de gevangenisafdeling op en deelde hem mede, dat er vier man S.S. waren, die kwamen controleren. „Laat ze maar binnen", luidde het antwoord. De hoofdbewaker trapte dus in de valstrik, die hem gelegd was. Toen even later de vier als S.S.-mannen verklede K.P.-ers, begeleid door den in wachtmeester-uniform gestoken K.P.-er, de gevangenisdeur naderden, maakten de twee voor en een achter deze deur geposteerde agenten dan ook niet het minste bezwaar die deur te openen en hen door te laten. Terstond toen de „S.S.-ers" de geopende deur passeerden, werden met de hulp van nog twee verdekt opgestelde K.P.-ers de agenten overmeesterd en ontwapend. De „S.S.-lieden" stormden af op een viertal Landwachters, die vóór de cellen aan een tafeltje zaten te kaarten; andere K.P.-ers, die achter de „S.S.-lieden" de gevangenis waren binnengekomen, overrompelden de hoofd- en andere bewakers. Een der K.P.-ers had de sleutels van de cellen gehaald uit het kamertje van den hoofdbewaker en begon de cellen te openen. Toen de celdeuren geopend werden begrepen sommige gevangenen niet wat er gaande was en vroegen of ze hun brood mochten meenemen. Een provocateur, die door den S.D. in de cellen was gestopt om de gesprekken der gevangenen af te luisteren, deelde — blijkbaar in de veronderstelling, dat een groot transport naar een of ander concentratiekamp geformeerd werd — mede, dat hij van de Sicherheitspolizei was en dus niet meehoefde. De kerel werd onmiddellijk in de cel getrapt, waarin zich reeds de vier Landwachters bevonden. Om vijf minuten voor half acht verlieten 46 bevrijde gevangenen, waaronder 15 diezelfde dag binnengebrachte werkers aan De Vrije Pers en vier agenten, die wilden onderduiken, begeleid door 20 tot de tanden gewapende K.P.-ers de gevangenisafdeling van het politiebureau. Even later gilden de alarmsirenes, doch de gealarmeerde politie kwam te laat, want op het Hofplein hadden gereedstaande auto's gevangenen en geleiders in vrijheid weggebracht.

De Heer en Mevrouw

S. SPROCK - GARCIA

geven hierbij met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochtertje

ENID LUCILLE

St. Elizabeth's Gasthuis 25 Juni 1946

Daar het mij helaas onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken, zij het mij vergund langs dezen weg mijn oprecht hartelijken dank te betuigen voor Uw belangstelling bij mijn zilveren priesterfeest, die door mij op zeer hoogen prijs gesteld wordt,

PASTOOR BARTEL

CURAÇAO

STATIUS MULLER NAAR NEDERLAND.

Naar men ons mededeelde zal de heer August G. („Ety") Statius Muller, lid van de Rijksconferentie, op 17 Augustus per vliegtuig naar Nederland vertrekken.

SUIKER WORDT DUURDER.

Van heden af is de prijs van suiker in vijfpondszakken met 15 cent gestegen en zullen de huismoeders dus 1.35 G voor een zak moeten betalen. Dit houdt verband met de verwachte komst van een nieuwe partij, welke veel duurder te staan zal komen dan de voorraad welke thans op de markt is. Naar men ons mededeelde zou de nieuwe partij zelfs op meer dan 2 G voor vijfpondszak komen te staan. Teneinde zulk een enorme prijsstijging voor de bevolking te voorkomen heeft het Bureau voor Economische Zaken gisteren tijdelijk (alleen voor gisteren) beslag gelegd op de aanwezige voorraad der handelaren, van wie tevens geëist werd dat zij 3 G zouden betalen voor elke grote zak, inhoudende 20 vijfpondszakken, welke zij in voorraad hadden.

Van heden af hebben zij evenwel recht om de prijs van de suiker te verhogen met 15 cent zodat zij het uitgegeven bedrag met de verkoop der aanwezige voorraad weer terugkrijgen. Aangezien geopende zakken niet meegeteld werden kon de verkoop en détail gisteren gewoon doorgang vinden.

Het bedrag dat het Bureau voor Economische Zaken ontving van de handelaren — dat is dus 3 G voor elke grote zak suiker — zal gebruikt worden om de duurdere partij welke verwacht wordt te helpen afbetalen.

De prijs van vijfpondszakken zal daardoor gehandhaafd kunnen worden op 1.35 G tot het einde van dit jaar. Komt men tekort om de nieuwe partij te bekostigen, dan vernemen wij dat het Gouvernement zal bijspringen opdat de bevolking niet meer zal behoeven te betalen voor de suiker.

In tegenstelling tot de geruchten die de ronde deden zal de suiker evenwel niet worden gerantsoeneerd.

Wij geloven dat men het Gouvernement dankbaar kan zijn voor deze maatregel, omdat vrijwel dagelijks uit de berichten die ons uit het buitenland bereiken, blijkt dat men er tekort aan suiker heeft. Thans zullen wij slechts 15 cent per zakje meer moeten betalen, doch ten minste hebben wij de suiker.

ALBERT HELMAN OP SUFFISANT.

Albert Helman (Lou Lichtveld) heeft gisteravond voor de stampvolle Club in het Suriname-dorp gesproken over allerlei onderwerpen, die verband houden met de vraag hoe Suriname welvarend gemaakt kan worden. Helman schilderde daarbij een droevig beeld van Suriname zoals hij het gezien had tijdens zijn kortstondig verblijf op doorreis naar Curaçao en verklaarde, dat de krotten die op sommige plaatsen staan, de ergste zijn welke hij ooit op zijn reizen heeft aanschouwd.

De geruchten als zou hij met een regeringsopdracht naar de West zijn gekomen, werden door hem tegengesproken. Hij kwam voor eigen rekening en op eigen initiatief.

Andere praatjes die over hem de ronde doen, werden eveneens door hem ontkend. Zo had hij eens rondgelopen met een jasje met ritssluiting van voren en een bandje van achteren en meteen wist een Surinaamse vrouw aan een vriendin te vertellen, dat het zijn „communistisch uniform" was.

Op een vraag uit de vergadering of hij een communistisch dan wel een democratisch bestuur voor Suriname wenste, antwoordde Helman, dat hij een democratisch bestuur wenste.

Tenslotte las de schrijver een „Anansie-torie" (verhaal van de Spin) voor, dat door hem geschreven was. De Spin woonde op een awara-boom en naast die boom was er een mierennest. Als de mieren 's avonds naar huis kwamen met voedsel werd dat door de Spin afgenomen. Alras kwamen er enkele kakkarlakken bij de Spin wonen, die meevraten van de buit, hoewel er enkele onder waren, die niet mededen.

Op zekere dag kreeg één van die mieren en idee. Zij vertelde dit aan de overige mieren en men besloot de awara-boom tot val te zullen brengen. De verschillende groepen mieren kregen elk een aparte taak. Zo waren er de zwarte mieren, de rode mieren enz. Een groep begon aan de andere zijde van de boom te graven en de Spin die dit zag, lachte er hartelijk om. De mieren stoorden zich echter niet aan het gelach en zetten het werk voort. Een andere groep begon de wortels door te knagen en eindelijk kwam men zover, dat de awara-boom omviel zodat Spin en kakkarlakken door de stekels tegen de grond doodgeperst werden.

Helman hoopte, dat de aanwezigen één-tiende van de tijd die hij besteedde aan het schrijven van dit verhaal, zouden gebruiken om hierover na te denken. Zijn streven zou dan beloond zijn.

ONGEVALLEN- EN ZIEKTEREGELING.

De Gouvernementspersdienst schrijft ons:

Blijkens de publicatiebladen no. 93 en 94 zullen de gewijzigde Ongevallen- en Ziekteregeling, op de eerste Juli as. in werking treden. Het is goed hier een korte uiteenzetting te geven van, wat deze wijzigingen inhouden.

Tot dusver was de werkgever verplicht zijn werknemers (zij, die minder dan 10.— G. per dag verdienen) krachtens de Ziekteregeling te verzekeren tegen het risico, voortvloeiende uit genoemde regeling voor wat betreft de vrije geneeskundige behandeling en verpleging. Hij betaalde hiervoor op de eilanden Curaçao en Aruba een premie van 1,60 G. per arbeider per maand. (Dit bedrag was voor de overige eilanden 1.— G.)

Thans is ook de werkgever verplicht het zg. „ziekengeld" te verzekeren. Onder ziekengeld wordt verstaan, doorbetaling van het loon aan den arbeider gedurende zijn ongeschiktheid tot werken.

Deze beide risico's worden thans door één verzekering bij het Gouvernement gedekt. Hiervoor wordt den werkgever een premie berekend, niet meer per arbeider, maar naar de grootte van het uitbetaalde loon.

De rechten van den arbeider zijn bij de inwerking treding van de gewijzigde Ziekteregeling ook groter geworden. Zo zullen ongevallen buiten de dienst overkomen, als ziekte aangemerkt worden. Indien een arbeider thuis of op straat een ongeval overkomt, bv. een aanrijding, dan heeft hij dezelfde rechten, alsof hij een gewone ziekte gekregen zou hebben. Voorts worden zwangerschap en bevalling eveneens met ziekte gelijkgesteld.

Werd er vroeger onderscheid gemaakt tuss engehuwde en ongehuwde arbeiders, thans genieten alle arbeiders tijdens hun ziekte 50% van het loon bij ziekenhuisverpleging en 70% van het loon, indien zij thuis ziek liggen.

Ook tandheelkundige behandeling behoort tot de tegemoetkoming, welke de arbeider van zijn werkgever kan eisen, doch echter in beperkte mate. Goudvullingen en kunstgebitten worden bv. daaronder niet begrepen.

Niet alleen arbeiders, die in bepaalde ondernemingen werken, vallen onder de Ziekteregeling. Ook zij, die in de landbouw, veeteelt of tuinbouw arbeid verrichten, moeten thans verzekerd zijn, terwijl ook particulieren en verenigingen (Sociëteiten, sportverenigingen enz.) hun arbeiders moeten verzekeren.

Had de arbeider tot heden slechts recht op 40 dagen vrije geneeskundige behandeling en verpleging per jaar voor eenzelfde ziektegeval, thans wordt deze termijn verlengd tot 10 weken. Ook de duur van de uitbetaling van het ziekengeld is in dezelfde mate verlengd. Alleen wordt over de eerste twee dagen na en de dag, waarop de ziekte is ontstaan, geen ziekengeld uitgekeerd, evenals op Zon- en feestdagen.

Voor zwangerschap en bevalling is een speciale regeling. Hiervoor wordt te allen tijde twee maanden ziekengeld uitgekeerd, waarbij Zon- en feestdagen eveneens buiten beschouwing blijven voor uitkering.

De Ongevallenregeling is in zoverre uitgebreid, dat de arbeider gedurende de eerste tien weken van zijn arbeidsongeschiktheid bij ziektverpleging ook 70% van zijn loon ontvangt (tot heden 50%).

Waren vroeger alleen die bedrijven uitkeringsplichtig, waarin het arbeiden een meer dan normaal gevaar inhlied, thans worden alle bedrijven, dus ook winkels, kantoren enz., als uitkeringsplichtige bedrijven aangemerkt. Ook zullen n het vervolg particulieren, die werkzaamheden in eigen beheer laten uitvoeren, hun arbeiders moeten verzekeren (bv. iemand, die een huis laat bouwen en zelf daarvoor arbeiders aanneemt).

Wat de verzekeringsmaatschappijen betreft. De Ziekteverzekering kan alleen bij het Gouvernement geschieden. Doch het Gouvernement heeft de administratie van deze verzekering ondergebracht bij de N.V. Fatum. Alle aangelegenheden, welke deze verzekering betreffen, dienen dus in het vervolg niet meer met Sociale Zaken, doch met de N.V. Fatum opgenomen te worden.

Wat de verzekering voor ongevallen betreft. Hiervoor kan men terecht bij de N.V. Fatum en de Compañia Cubana de Fianzas (Maduro & Curiels Bank). Beide maatschappijen hebben toestemming om ongevallenverzekeringen in het gehele Gebiedsdeel af te sluiten.

Wat voor de geneeskundigen nog van belang is: het tarief wordt per 1 Juli as. met 20% verhoogd.

STUDIE VAN HARTZ.

In het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde is van de hand van Dr. Ph. H. Hartz alhier een artikel verschenen over „De kleurling van de alphacellen der eilandjes van Langerhans met Lendrums formolcarbolfuchsinemethode".

Dit is het eerste artikel van Dr. Hartz dat na de oorlog in het Nederlands verschijnt.

LEZING „CLUB - SURINAME"-ARUBA

1 Juli 1946 - 's avonds 8 uur
Onderwerp: „De Bevolkingsgroepen van Suriname na 1 Juli 1863"
Door den Heer L. Sylbing.

Toegang vrij voor leden en belangstellenden.

2-1

Gouvernement van Curaçao.

Departement Sociale- en Economische Zaken.

LEVENSMIDDELEN

Beschikking van Donderdag, den 27sten Juni 1946, No. 493.

Het wnd. Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken

Gelet op:

Artikel 2 lid 3 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940 (P.B. 1940 no. 44), bekrachtigd bij Landsverordening van den 21sten Augustus 1942 (P.B. 1942 no. 161) en zooals laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij Landsverordening van den 10den Juli 1945 (P.B. 1945 no. 111);

Hiertoe gemachtigd door Zijne Excellentie den Gouverneur bij Gouvernements-beschikking van den 5den Juni 1944 No. 2759;

HEEFT GOEDGEVONDEN:

I Als prijs tegen welken de hieronder genoemde goederen of groepen van goederen op het eiland Curaçao ten hoogste mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd, vast te stellen:

A. In den kleinhandel:

1. Spijsolie,		per blik van 1¼ liter	f. 2.10
		per blik van 3 liter	f. 4.15
		per blik van 5 liter	f. 6.70
2. Suiker,			
	a. bruin, afkomstig van Sto. Domingo	per ½ kg.	f. 0.25
	b. wit, alle merken	per ½ kg.	f. 0.32½
		per zakje van 5 Am. pond	f. 1.35
3. Thee,		per pakje van 4 Am. ons	f. 0.62½
4. Vleesch, versch			
	a. Geitenvleesch	per ½ kg.	f. 0.90
	lever	per stuk	f. 1.30
	b. Schapenvleesch	per ½ kg	f. 1.—
	lever	per stuk	f. 1.30
	c. Varkensvleesch	per ½ kg.	f. 1.05
4. Vleeschwaren,			
	Porkham	per blik van 450 gram	f. 1.35

B. In den groothandel:

1. Suiker,			
	a. bruin, afkomstig uit Sto. Domingo	per zak van 100 Am. pond	f. 18.75
	b. witte, alle merken	per zak van 100 Am. pond	f. 23.75
		per zak van 20 zakjes van 5 Am. pond elk	f. 24.75
2. Vleesch, versch			
	a. Geitenvleesch	per 1 Kg geslacht, gewogen	f. 1.10
	b. Schapenvleesch	per 1 Kg geslacht, gewogen	f. 1.10
	c. Varkensvleesch	per 1 Kg geslacht, gewogen	f. 1.10

Te bepalen, dat deze beschikking in werking treedt op den 28sten Juni 1946, op welk tijdstip alle voorafgaande beschikkingen door het Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken vervallen voor zoover betreft de in deze beschikking genoemde goederen; dat deze beschikking zal worden bekendgemaakt in de Curaçaosche Courant en in de hierna te noemen plaatselijke bladen:

„Amigoe di Curaçao".
„Beurs- en Nieuwsberichten".
„La Union" en
„La Prensa".

Het wnd. Hoofd voornoemd,
Mr. H. J. M. HOOGEVEEN.

Ha fallecido cristianamente la Señora Vda

Zoila Rosa Juliao de Ibarria

Los suscritos invitan a sus amigos y relacionados al piadoso acto del Sepelio que se efectuará esta tarde a las cuarto y media (4.30) p.m.

Casa Mortuaria Prinsenstraat No. 93

Rafael P. Hansen
Carlos S. Hansen
Franck L. Hansen
Johan P. Bakhuis
Jan S. Bakhuis
Walter Bakhuis
Hugo Bakhuis
Jesus Montero

Arnold Meyer voor de rechtbank.

Geen verrader, maar een man, die funeste invoed had.

Nadat Arnold Meyer, de voormalige leider van het Nationaal Front langdurig door den president ondervraagd was, heeft de procureur-fiscaal, Mr. F. Deelen, in de Woensdagmiddag voortgezette zitting van het Biezonder Gerechtshof te 's-Hertogenbosch requisitoir genomen, waarin hij concludeerde tot de schuldigverklaring van den verdachte aan het misdrijf van opzettelijke hulpverlening aan den vijand en tot veroordeling deswege tot een gevangenisstraf van vijf jaar. Tevens eiste de procureur-fiscaal dat het Biezonder Gerechtshof Arnold Meyer voor het leven vervallen zou verklaren zowel van de beide kiesrechten als van de bevoegdheid enig ambt te oefenen.

Vóór de procureur-fscaal deze eis formuleerde, wenste hij echter een overzicht te geven van de omstandigheden, waaronder de arrestatie van Arnold Meyer heeft plaats gehad en op deze wijze zichzelf en zijn medewerkers te zuiveren van de blaam, die door anderen op hen is geworpen. Kort na de bevrijding is Arnold Meyer in Oisterwijk gearresteerd en overgebracht naar het kamp te Vught, waaruit hij door tot nu toe onopgehelderde oorzaken is ontsnapt. De taak Meyer te arresteren berustte bij het Militair Gezag. Alle mogelijke pogingen werden gedaan om deze arrestatie opnieuw te bewerkstelligen, maar deze hadden geen succes.

Van het ogenblik ziiner benoeming tot procureur-fiscaal, 1 October 1945 af, heeft Mr. Deelen hieromtrent besprekingen gevoerd met de staf van het Militair Gezag. Het resultaat was, dat aan Arnold Meyer werd medegedeeld, dat hem het Trappistenklooster Koningshoeve te Tilburg als verblijfplaats werd aangewezen hangende het onderzoek, dat naar zijn gedragingen zou worden ingesteld. Primair stond immers vast, dat de zaak-Meyer onderzocht moest worden.

Nieuwe pogingen.

De pogingen om hem te arresteren werden ondertussen niet stopgezet, integendeel. Zij bleven echter zonder resultaat. Dit is niet zo heel verwonderlijk. Zelfs de met de schandelijkste middelen werkende Duitse politie slaagde er vaak niet in onderduikers op te sporen. De met faire middelen werkende Nederlandse politie slaagde er in het geval-Meyer ook niet in.

Enige tijd later kreeg de procureur-fiscaal bezoek van het hoofd en het waarnemend hoofd van het Bureau voor Nationale Veiligheid te Eindhoven, de heren Arts en Welling, die hem bekend waren als illegale werkers en die hem mededeelden, dat zij door een tussenpersoon contact hadden met Arnold Meyer, die zich wederom vrijwillig melden wilde, wanneer hij rekenen kon op een bepaalde behandeling. Eerst verlangde hij volledige bewegingsvrijheid hangende het onderzoek, maar tenslotte werd men het eens, dat Meyer tijdens dit onderzoek niet in Vught maar elders zou worden geïnterneerd, mits hij zich uiterlijk Maandag 15 April 1946 zou melden. De gestelde termijn verstreek die dag om 15 uur, zonder dat Arnold Meyer was komen opdagen. In plaats daarvan kreeg de procureur-fiscaal een telefoontje, dat Meyer autopech had gehad. Dit bleek later waar te zijn. Hoe dit zij, 's avonds om tien uur verscheen Arnold Meyer ten parkette te Den Bosch en werd vandaar overgebracht eerst naar Oisterwijk, waar hem een voorlopig verhoor werd afgenomen, daarop naar een gevangenkamp te Tilburg.

In vervolg hierop deelde de procureur-fiscaal nog de volgende feiten mede. In de nacht van 3 op 4 April hebben zich drie of vier personen vervoegd bij de Abdij Koningshoeve, die zich uitgaven voor ambtenaren bij de Bizondere Rechtspleging en zeiden gekomen te zijn om in opdracht van de Nederlandse regering Meyer in vrijheid te stellen. Zij kregen ten antwoord, dat Meyer nooit op Koningshoeve geweest was. Waarna de heren vertrokken. De betrokken P. R. A.-ambtenaren hadden zonder toestemming geopereerd in het ressort van den procureur-fiscaal. Toen zij ter verantwoording waren geroepen hadden zij geweigerd verantwoording af te leggen. Zij beriepen zich voor hun weigering op een regeringsopdracht. De wijze, waarop deze heren zich hebben misdragen zal binnenkort door de Bredase rechtbank worden berecht. Een hunner, Kieff, een Rijksduitser, is in arrest gesteld.

Koos Verrinks' rol.

Omtrent deze onverkwikkelijke geschiedenis is verder nog het volgende gebleken: De heer Vorrink heeft bij onderzoek verklaard, dat hij op 8 April te Baarn bezoek heeft gehad van de heren Kieff en Schultz, die hem vertelden, dat zij nasporingen deden naar Arnold Meyer. Hij had hun gezegd: „Wat jelui in een paar weken bereik: hebt is prachtig. Ga zo door!" Op hun verzoek heeft hij hen in contact gebracht met den minister-president. Tijdens hun „onderzoek" is hij voortdurend telefonisch en langs andere weg op de hoogte gehouden van de stand van zaken. Van een officiële regeringsopdracht was geen sprake. De minister-president heeft de heren Kieff en Schultz in contact gebracht met den Minister van Oorlog, die hun tenslotte permissie gaf militaire kampementen te bezoeken. Zij beweerden nl. dat Meyer verborgen werd gehouden in een militair kampement om hem op deze wijze uit handen van de justitie te houden. Het spreekt van zelf, dat het optreden van deze ambtenaren volstrekt ontoelaatbaar is weest. Noch de directeur-generaal voor de Biezonder-Rechtspleging, noch de Minister van Justitie, noch de procureur-fiscaal was er van op de hoogte. Alleen de algemeen regeringsgemachtigde werd volledig op de hoogte gehouden. De gezamenlijke procureurs-fiscaal hebben zich dan ook naar aanleiding van deze historie afgevraagd of zij hun verantwoordelijke taak wel konden blijven vervullen. Als enige lichtpunten in heel deze historie noemde spreker het onkreukbare optreden van Minister Kolfschoten en de eensgezindheid der procureurs-fiscaal.

Het requisitoir.

De procureur-fiscaal, requisitoir nemend, concludeert tot de schuldigverklaring van den verdachte aan het misdrijf van opzettelijke hulpverlening aan den vijand en tot veroordeling deswege tot een gevangenisstraf van vijf jaar. Tevens eiste de procureur-fiscaal, dat het Biezonder Gerechtshof Arnold Meyer voor het leven vervallen zou verklaren zowel van de beide kiesrechten als van de bevoegdheid enig ambt uit te oefenen.

Komende tot het Arnold Meyer ten laste gelegde constateerde spreker dat de geest van de in de dagvaarding opgenomen uitspraken van den leider van Nationaal Front bezwaarlijk vaderlands of Nederlands genoemd kan worden. Meyer heeft mededelingen en beloften gedaan, die de grens van het geoorloofde overschrijden. Om enkele voorbeelden te noemen: hij heeft de Nederlandse regering afgezworen zes weken na de verraderlijke overval door de Duitsers. In plaats van de wankelmoedigen te schragen met zijn welversneden pen heeft Meyer de liefde voor Duitsland gepredikt. Hij heeft een jaar na het uitbreken van de oorlog Engeland, dat toen alleen streed, gekarakteriseerd als een genadeloos en trouweloos bondgenoot. Toen Amsterdam zich verzette tegen de barbaarse behandeling van de Joden door de Duitsers was Meyer het met de Duitsers eens en noemde hij het spontane verzet der Amsterdammers sabotage.

Alle artikelen van Meyer hebben een bepaalde strekking: zij zijn ondermijnend voor het Nederlandse verzet. Meyer zegt nu wel, dat hij daardoor een goedwill wilde kweken bij den vijand, om des te sterker te kunnen opkomen voor de onafhankelijkheid van Nederland. In oorlogstijd waren de middelen waarvan Meyer zich bediende, ondeugdelijk en afkeurenswaardig. Zijn twaalfduizend volgelingen wisten misschien wat zij ervan moesten denken, voor anderen konden zijn woorden verderfelijk zijn geweest.

Tegenover de in de dagvaarding genoemde schrifstukken staat, dat Meyer principieel en fel stelling heeft genomen tegen de N.S.B.

Concluderende zei de procureur-fiscaal, dat Meyer niet zozeer zich als een verrader van zijn landgenoten dan wel als iemand, die — wellicht met de bedoeling een rol te spelen door zijn geschriften op de massa een verkeerde, ja funeste invloed had, heeft doen gelden. Op grond van deze overweging concludeerde hij tot vijf jaar gevangenisstraf en ontzetting voor het leven uit de beide kiesrechten alsmede uit het recht enig ambt uit te oefenen.

Het pleidooi.

Mr. v. d. Putt uit Eindhoven verdedigde den verdachte in een zeer uitvoerig pleidooi, waarin hij op verzoek van den president niet sprak over de omstandigheden van de arrestatie van zijn cliënt er „Koos Koos liet". Uit citaten uit Meyer's vóór-oorlogse publicaties trok pleiter de conclusie, dat Arnold Meyer een goed vaderlander was, die zich ook na het uitbreken van de oorlog niet heeft misdragen. Hij heeft openlijk de strijd aangebonden met de N.S.B., openlijk en herhaaldelijk de onafhankelijkheid van Nederland geëist. Deswege is Nationaal Front dan ook door de Duitsers verboden. Hij heeft niet de opzet gehad den vijand te dienen en hij heeft hem ook niet gediend. Men moet Meyer's houding niet beoordelen op grond van de weinige uitspraken, die in de dagvaarding zijn vermeld. Men moet al zijn publicaties beschouwen en het bos niet beoordelen naar een paar verwaaide takken. De uitspraken van Meyer kan men in bijna gelijkluidende termen ook terugvinden bij het driemanschap van de Unie en in Colijns „Op de grens van twee werelden". Waarom valt men Arnold Meyer dan zo hard over uitspraken, die men bij anderen niet euvel duidt.

Het gaat er ten slotte niet om, of iemand fouten heeft gemaakt — want wie maakt geen fouten? — maar of iemand „fout" is geweest. Het wordt tijd, dat het Nederlandse volk dit onderscheid leert toepassen en ophoudt met elkaars huid door een microscoop te bekijken, op zoek naar de kleinste vlekjes.

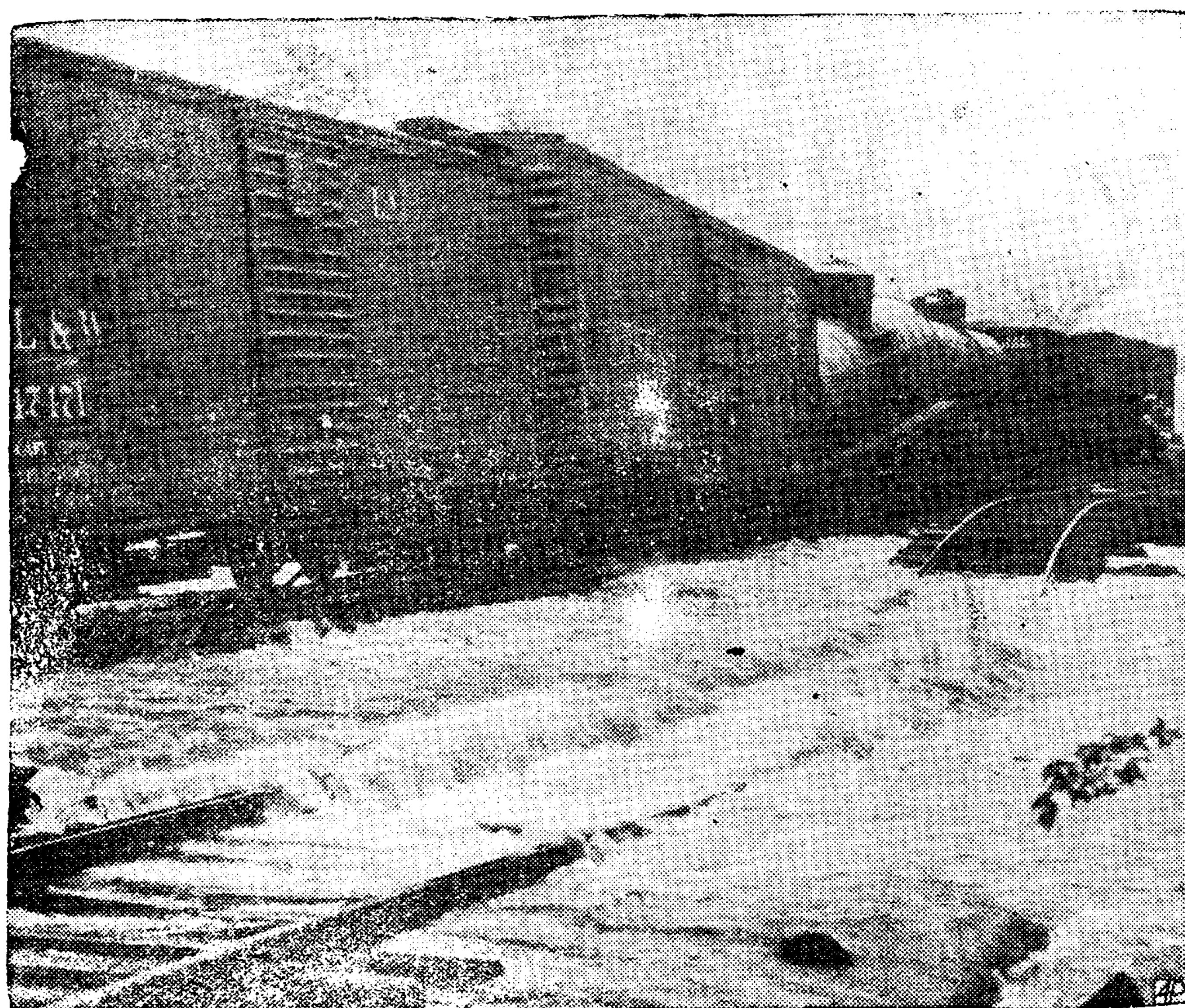
Pleiter hoopte, dat het hof breed, ruim, humaan en royaal zou oordelen en Arnold Meyer zou vrijspreken. (Applaus op de tribune).

Meyer aan het woord.

Arnold Meyer sprak een laatste woord, waarin hij zei dat hij in de strijd tegen den bezetter niet kieskeurig kon zijn in de keuze van zijn woorden en middelen. Hij verklaarde zijn beste krachten te hebben gewijd aan het vaderland tijdens de bezetting. Hij legde zijn eer en leven in handen van het hof. Want, zeide hij, als ik werkelijk met landverraderlijke geest bezield ben geweest, dan verdien ik de hoogste straf, die het hof kan opleggen. Als al wat ik gedaan heb bedrog en camouflage van landverraad is geweest, dan hoop ik dat het hof de hoogste straf uitspreekt. Deze zal mij liever zijn dan een geringe straf. De gedachte, dat ik bezield zou zijn geweest met een landverraderlijke geest, is voor mij onverdraaglijk. Hoe men over mij, mijn opvattingen, mijn organisatie denkt is om het even, maar onverdraaglijk is voor mij, dat men mijn vaderlandse gezindheid en trouw aan het vorstenhuis zou ontkennen. Slechts één doel heb ik gehad bij al wat ik deed: het dienen van Nederland en Oranje.

Het Biezonder Gerechtshof zal op 26 Juni a.s. uitspraak doen.

De Amsterdamse hulpprechercheur K., die gearresteerd was in verband met den bekenden speurtocht door Brabant naar A. Meyer, zal 22 Juni te Breda terecht staan. Hem wordt ten laste gelegd opzettelijke wederrechtelijke vrijheidsberoving van Janssen uit Tilburg.

Tank- en goederenwagens schommelen gevaarlijk, terwijl de zieden de Genesee-rivier haar oevers overstroomt en een deel van de spoorlijn onder water zet te Wellsville, New York.

NEDERLAND

GROTE HUIZENBOUW.

Evenals in ons land is ook in Engeland ten gevolge van de bombardementen uit de lucht het woningbouwvraagstuk dringend aan de orde gekomen. Uit onlangs gepubliceerde cijfers blijkt, dat in een jaar tijds (nl. van April '45 tot April '46) aan 140.000 gezinnen huisvesting kon worden verleend in gedeeltelijk nieuwe en gedeeltelijk gerepareerde huizen.

In dezelfde periode kwamen 30.452 huizen gereed en op 31 Maart '46 was men met het herstel van 84.257 woningen bezig, terwijl van 66.637 huizen het ontwerp gereed was. Voor de bouw van 120.000 noodwoningen bevinden de terreinen zich nog in verschillende stadia van bewerking.

De verhouding tussen huizen, gebouwd voor een lange levensduur en woningen met een tijdelijke duur blijkt in de toekomst ten gunste van eerstgenoemde uit te vallen:

	Levensduur: lang	kort
Gereedg. huizen	6.070	24.382
Huizen in aanb.	65.899	18.358

Overheidsbouw.

In Engeland en Wales werden in Maart 296 huizen in orde gemaakt door plaatselijke overheden en 970 stuks door particuliere bouwers. Deze verhouding zal zich in de toekomst ten nadele van de particuliere bouwers wijzigen, hetgeen blijkt uit onderstaande cijfers:

	gereed	in aanb.	geproject.
Pl. overheid	2.531	41.404	49.396
Part. bouwer	2.748	20.961	17.241

Het aantal arbeidskrachten betrokken bij de bouw of herstel van huizen in Groot Britannië steeg gedurende de maand Maart met 39.000 man tot 483.000. In dit getal is niet begrepen het aantal Duitse gevangenen, dat ingeschakeld is bij de bewerking van de bouwterreinen.

In Schotland kwamen in Maart 1790 permanente en 1700 tijdelijke huizen gereed tegen resp. 1618 en 1164 in de voorafgaande maand. Per 31 Maart kon daar aan ca. 21.000 mensen wederom onderdak worden verleend.